

Mezioborová diskuze s aktéry penitenciární a postpenitenciární péče k procesu zajištění postpenitenciární péče klientům opouštějícím věznice na pevný výstup

1. Kdo zajišťuje propojení klienta s poskytovatelem postpéče ve věznici

- Odpovědnost sociální pracovník (v 90%) věznic, má omezené kapacity, má 150 – 300 klientů
- NNO naopak často kontaktují různí pracovníci věznice, aby je upozornily na různé klienty, vlastní objednání služby zajišťuje kontaktní pracovník (většinou sociální pracovník)
- V případě adiktologických služeb to může být adiktolog nebo speciální pedagog nebo psycholog
- Je možné zapojit více pracovníků? Ano, bylo by přínosem, kdyby měli přístup do platformy a mohli klienta o možnosti informovat. Pozor někteří pracovníci nemají přístup na internet např. vychovatel.
- Mohli by si to zajišťovat sami klienti? ANO, ale s podporou sociálního pracovníka, který by je nasměroval, jakou pomoc hledat (hlavní úskalí jsou vybavení věznic a kvalita sítě)

Podněty:

- Je vhodné, aby jeden pracovník měl odpovědnost kontaktního pracovníka, který zajišťuje rezervaci služby u poskytovatele postpéče. Bylo by přínosem, kdyby více pracovníků věznice mělo k platformě přístup, aby mohli klienta informovat o možnostech.

2. Kdy zajišťuje propojení

- Zájem klientů roste cca dva měsíce před pevným výstupem a 1 měsíc před podmíněným propuštěním. Pokud není klient propuštěný na PP, jeho zájem významně klesá.
- Schůzku se sociálním pracovníkem iniciuje klient, podává si žádost. Ten prioritizuje schůzky dle významnosti. Dává prioritu těm, kterým se blíží výstup.
- Poskytovatelé služeb se potřebují dostat ke klientovi, co nejdříve před propuštěním cca 6 měsíců. Lze rozlišit poskytovatele na ty, kteří poskytují významnou část péče ve VTOS a ty, kteří potřebují navázat pouze kontakt s klientem (dostačující je cca 1 beseda, 1 osobní schůzka, možnost skype rozhovorů)

Podněty: Umožnit poskytovatelům služeb osobní představení např. formou účasti na hromadné besedě. Umožnit alespoň minimální rozsah poskytovatelům pro navázání spolupráce bez nutnosti uzavření smlouvy s věznicí nebo stačí, že mají uzavřenou smlouvu s jinou věznicí.

Častějším vstupem do věznic se zvyšuje náročnost na sociální pracovníky. Prodiskutovat možnosti, jak může platforma ušetřit čas pracovníků, případně, zda jsou další možnosti mimo platformu např. u organizací, které jsou v dtb nebude nutná přítomnost na schůzkách s klientem. Naopak účast na schůzkách pracovníků věznic a NNO.

3. Jak jinak se klient dozví o poskytovateli postpéče?

- Od sociálního pracovníka (Přednostně nabízí klientovi spolupráci se sociálním kurátorem, pokud nechce, teprve oslovuje NNO)

- Od dalších pracovníků věznice
- Od jiného odsouzeného, beseda, rodina, sociální kurátor, PMS
- Od poskytovatele služeb, kterého kontaktovala třeba jeho rodina – napíše do věznice s tím, že by měl zájem spolupracovat s konkrétním klientem

Podnět: Účast většího počtu odsouzených na besedě může být negativně vnímaná zaměstnavatelem, kam dojde nižší počet pracovníků než je dohodnuto. Nabídnout poskytovatelům hromadné besedy. Organizovat besedy mimo pracovní čas.

4. Kdo rezervuje službu a jak?

Sociální pracovník, emailem, často dostane zpětnou vazbu o zařazení klienta do programu až s velkým zpožděním – až z přehledu osobních schůzek žádaných ze strany poskytovatele s klienty. Někdy sociální pracovník raději telefonuje, pak má zpětnou vazbu hned.

Při rezervaci místa v azylovém domě je třeba vyplnit lékařem potvrzení o bezinfekčnosti.

Poskytovatelé mají na svých stránkách. Pracovník stáhne, vytiskne a odsouzený si to musí vyřídit. Poté naskenuje a pošle poskytovateli zpět emailem nebo datovou schránkou.

Podnět: ať jsou v databázi formuláře pro objednání služby včetně dokladů, které je třeba připojit. Zajistit v databázi, aby poskytovatel postpěče dal zpětnou vazbu ohledně rezervace služby. Zajistit, aby poskytovatelé v databázi vyznačovali volnou resp. naplněnou kapacitu, není třeba uvádět konkrétní počet volných míst.

5. Jak může poskytovatel postpěče informovat klienty ve věznici o svých službách?

Když poskytovatel uzavře smlouvu s věznicí nebo GŘ VS ČR, pak posílá letáčky nebo chodí na besedy do věznice. Sociální kurátor má informace o poskytovatelích, se kterými má věznice uzavřenou spolupráci (3-5 poskytovatelů), o dalších hledá informace na internetu.

Otázka: Je možné umožnit vstup služeb do věznic, aniž by to zatížilo pracovníky věznice?

6. Jak poskytovatel postpěče naváže spolupráci s věznicí nebo klientem?

Každá věznice to má jinak. Záleží na povaze spolupráce. Většinou je třeba uzavřít smlouvu s věznicí nebo GŘ VS ČR. Kontaktovat je třeba ředitele věznice - dopis datovou schránkou, pak je poskytovatel pozván na osobní schůzku - ředitel nebo jeho zástupce, vedoucí výkonu trestu, vychovatel, sociální pracovník, domluva termínu trvá cca měsíc. Poskytovatel musí mít splněno povinné vzdělávání.

Může být i opačná situace: Sociální pracovník poptá službu u konkrétního poskytovatele na základě reference, domluví s ním schůzku, pak s vedením věznice, dá mu k dispozici mustr smlouvy o spolupráci, pak ji předá řediteli.

Když klienta přeloží do jiné věznice NNO k němu nepustí, když nemá s věznicí uzavřenou smlouvu.

Podněty: Informovat NNO o službách poptávaných ze strany věznice. Umožnit, aby poskytovatelé nabídli služby standardizovaným způsobem např. vyplněním formuláře. NNO mohou doplnit pracovníky věznice, posílit kapacity služeb. Vyjasnit, kdy je třeba uzavírat smlouvu s věznicí a kdy

ne např. minimální rozsah 1x osobně, skype a telefon. Není možné zjednodušit přístup pro NNO, které mají uzavřenou smlouvu s jinou věznicí?

7. Jak probíhá rezervace termínů pro osobní rozhovory s klienty?

Poskytovatel služeb zavolá sociálnímu pracovníkovi, řekne mu, s kým by chtěl mluvit. Sociální pracovník mu řekne informace ohledně stavu výkonu trestu klienta, aby NNO posoudila, zda to má význam s ním teď organizovat schůzku. Po telefonu dohodne termíny se sociál. pracovníkem s dostatečným předstihem cca 14 dní předem.

Další možnost je poslat sociálnímu pracovníkovi návrh osob a termínů pro setkání emailem. Sociální pracovník se k němu vyjádří.

8. Jak probíhá vlastní poskytování služeb

Pracovníka externího poskytovatele služeb musí vyzvednout sociální pracovník a dovést za klientem. Sociální pracovník často zůstává po celou dobu schůzky s klientem. Je to časově náročné. Pracovní doba osob poskytovatele se také nemusí potkat s časovými podmínkami osoby ve VTOS, například když má zaměstnání, tak má čas až pozdě odpoledne a schůzka pro něj znamená přijít o večeři či osobní volno.

Formy poskytování služeb:

- Je nutná smlouva pro osobní schůzky
- Vedoucí výkonu trestu musí schválit skype (je přínosem)
- Emailová korespondence, sociální pracovník naskenuje dopis a pošle
- Odsouzený má právo si dopisovat s organizací samostatně.

9. Jakým způsobem naváže spolupráci klient s PMS

Když chce podat Žádost klient o PP a má zájem o spolupráci s PMS, předá formulář sociální pracovník PMS. Za účelem PP je velký zájem o spolupráci s PMS, která může vydat pozitivní posudek pro soud. Z důvodu kapacit PMS vybírá klienty, se kterými spolupracuje např. podle toho, zda je propuštění na podmínku pravděpodobné.

Klíčové je pro ně získat informace o tom, kterými programy klient ve věznici prošel a k čemu se došlo. Pomohlo by jim mít alespoň informaci o aktuálním přehledu odborných programů v dané věznici.

Člověk ve VTOS má probačního pracovníka místně příslušného k věznici, před propuštěním pak dostane kontakt na probačního pracovníka podle místa, kam se bude vracet. Problém: předání informací a zjištění, kam se bude daný klient vracet.

Dosud zjištěné informace: U PP nelze odhadnout termín propuštění. Příprava je pak řešena jen třeba měsíc. Ale záleží na situaci, například terapeutické komunity pro závislosti se musejí domlouvat hodně dopředu a řeší se to hned.

Podnět: do databáze dát přehled programů, které jsou ve věznici poskytovány

10. Spolupráce se sociálním kurátorem

Sociální kurátoři ví o všech klientech, dostávají hlášenky o nástupu do výkonu trestu nebo do vazby, sociální kurátor má na starosti klienty podle trvalého bydliště (není určující, kam se klient bude vracet). Často jim chybí informace o přeložení klienta do jiné věznice a o délce trestu.

Navázání spolupráce:

- kurátor dostane hlášenku o nástupu klienta do VTOS a pošle/předá mu depistážní dopis, pak posílá/předává dopis před propuštěním (co má dělat po propuštění)
- pokud jsou klienti daleko, nenavštěvují je kurátoři fyzicky, skype komunikaci omezuje nedostatečné technické vybavení kurátorů, pak jsou jen dopisy
- navázání spolupráce s klientem probíhá v 99% přes sociálního pracovníka
- kurátor se podívá, kteří klienti mají pevný výstup, zažádá si o kontakt s člověkem, cca 2-3 měsíce před výstupem, při pohovoru se ptá, jak to mají zajištěné, zda mají sociální zázemí apod. (většinou zároveň uskuteční rozhovory s dalšími klienty ve VTOS – s některými je to 2 měsíce před propuštěním, s jinými třeba rok)
- klienti píšou dopisy nebo mail přes sociální pracovníky
- klienti přijdou po podmíněném propuštění (často klienti nemají vůbec řešené problémy, při PP nikdo neověřuje, zda klienti mají skutečně zajištěné bydlení, zaměstnání apod.. Soudy to neověřují. Dříve posílali sociálním kurátorům žádost o ověření.)

11. Jaká je role sociálního kurátora a jaká je role PMS?

Role sociálního kurátora není nikde definovaná. Kurátoři nemají kapacity na to dělat zprávy k podmíněnému propuštění, proto většina skutečně řeší jen pevný výstup. Není to povinnost ani to není zakázané. Není jasný rozsah a forma kontaktu s klienty. Nejsou jasné povinnosti a odpovědnosti.

12. Jak funguje předání klienta směrem k dalším aktérům?

Klienti většinou nejsou připravení na pohovor. Někteří sociální kurátoři si vytvořili vlastní anamnestický dotazník. Praxe není jednotná. Pomohlo by, kdyby to klienti vyplnili už před schůzkou.

Podnět: standardizace anamnestického dotazníku, umožnění vyplnění před schůzkou. Měl by mít na starosti sociální pracovník.

Sociální pracovníci předávají informace o klientovi sociálním kurátorům a PMS. U NNO jen na vyžádání a jen určitý rozsah. Pro NNO není dostatečný.

Podnět: standardizace rozsahu předávaných informací.

